

Vastgesteld 11 november 2020

kenmerk: B2020/3589

Verslag

Vergadering Commissie Duurzaamheid, Bestuur en Organisatie op woensdag 23 september 2020 te Almelo

Aanwezig:

Voorzitter

Mevrouw E.F.M. Pot.

AB-leden

Mevrouw A.A. Broekman-Veltman (VVD), de heer F. Ensink (CDA), mevrouw E. Hemmers-Markerink (CDA), de heer J. van Keulen (Bedrijven), mevrouw A. Kranenburg (Water Natuurlijk), de heer E.J. Meijboom (50PLUS), de heer C.H.M. Mentink (Landbouw), de heer J. Nicolai (Water Natuurlijk), de heer P.F. Rijtema (VVD), de heer P.R.C.M. Schnellen (Bedrijven), de heer A.W.J. Schoo (Ouderenpartij), de heer W.H. Tromp (ChristenUnie), de heer M.G.T. Wispels (AWP).

Fractieondersteuners

De heer R.J. ten Berge (Landbouw), de heer W.C.P.M. Bots (Natuur), de heer W. Mulder (AWP), de heer K. de Vries (ChristenUnie).

Portefeuillehouders

Mevrouw B.H.M. Aarnink, de heer J. van Agteren, de heer D.J.E. Lievers, de heer W. Stegeman

Ambtelijk: de heer D. Kuiper (secretaris commissie), mevrouw A. Wullink (bestuurssecretaris).

Verder aanwezig: de heer R.I. Andringa

Onderwerp	Omschrijving
I. Algemeen	
1. Opening	De voorzitter, mevrouw Pot, opent de vergadering om 14.00 uur met een woord van welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2. Verslag 17 juni 2020 en lijst met toezeggingen	Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. De heer Tromp (ChristenUnie) vraagt naar de toezegging van de voorzitter, de heer Kuks, om iets uit te zoeken betreffende de wijze waarop het jaarverslag bekend wordt gemaakt. Het gaat erom dat duidelijk gemaakt wordt waar de waterschapsgelden aan besteed worden. Hij suggereert om iets dergelijks te doen als in de samenvatting van de meerjarenverkenning. Hij zou daar graag met het aangewezen DB-lid verder over willen praten. Portefeuillehouder Stegeman zegt dat het DB gisteren besloten heeft hier meer aandacht aan te besteden en bereid is om de discussie verder voort te zetten. De intentie is om kort, leesbaar en publieksvriendelijk de taken, doelen uiteen te zetten en daarbij aan te geven hoe dat bereikt kan worden. De heer Nicolai (Water Natuurlijk) vindt de toezegging over inzaaien van overhoekjes onduidelijk verwoord.

Onderwerp	Omschrijving
	Zoals het hier staat, wordt het meegenomen in het maaibeleid. Dat zou betekenen dat er ook komend jaar niets gebeurt ten aanzien van inzaaien van bloemrijke kruiden. Dat is niet de intentie geweest van de toezegging en van zijn vraag. Bij agendapunt 6 komt hij hier nader op terug.
3. Mededelingen	Er zijn geen mededelingen. Ter inleiding van de volgende agendapunten, de memo's, zegt de voorzitter dat, als er behoefte is aan uitgebreide discussie, de commissie die memo kan agenderen voor de PEILDag van de commissie op 11 november.
II. Informerend	
4. Voortgang landelijke ontwikkelingen rekenkamerfunctie	Dit punt wordt behandeld na de binnenkomst van de directeur, de heer Andringa. Mevrouw Kranenburg (Water Natuurlijk) vraagt of het DB al een terugkoppeling heeft gehad van de CBCF en informatie heeft over de laatste ontwikkelingen. De heer Andringa wijst erop dat het AB hem deze opdracht heeft gegeven als secretaris van het AB. In de memo wordt iets meer tijd gevraagd, omdat mogelijk een rekenkamer verplicht wordt. Er is geen nieuwe informatie over de stand van zaken van de lobby. Hij weet dat de minister de rekenkamer nog steeds wil verplichten.
5. Concept Regionale Energiestrategieën	De heer Rijtema (VVD) zegt dat het waterschap van energieneutraliteit naar CO₂-neutraliteit is gegaan. Heeft dat nog gevolgen voor de afspraken binnen de RES-sen? De heer Tromp (ChristenUnie) merkt op dat in het werkgebied 3 RES-sen zijn. Hoe zit het waterschap daar aan tafel? Mevrouw Kranenburg (Water Natuurlijk) vraagt welk aanbod Vechtstromen gedaan heeft in deze RES-sen. Welk deel van het regionale aanbod is dat? Het waterschap is wel leverancier van warmte en eventueel groen gas. Is dat te kwantificeren en betekent dit financieel nog iets voor Vechtstromen? De heer Wispels (AWP) zegt dat nagedacht moet worden over zonneparken op landbouwgronden, omdat het PBL berekend heeft dat er onvoldoende landbouwgrond is om aan de behoefte te voldoen. De heer Ten Berge (Landbouw) vraagt hoeveel ha. nodig zijn voor de zonneparken. Zijn die ha. beschikbaar? Hoe zit het met de biodiversiteit? Wat betekent dit voor de grondgebonden kringlooplandbouw? De landbouw is in transitie. Levert al dat plastic en metaal geen milieuprobleem op?

Onderwerp	Omschrijving
	Portefeuillehouder Van Agteren zegt dat het waterschap als facilitaire partij aan tafel zit. De gemeenten dienen de opgave op te stellen. Het waterschap kan bijdragen leveren door bijvoorbeeld de wijze van waterzuivering of door grond beschikbaar te stellen langs de A35 voor windmolens. Momenteel ligt er een conceptbod, waarvan nog gezien moet worden of dat te realiseren is. De bijdrage van Vechtstromen heeft geen financiële consequenties. Het gaat vooral over energie. In de volgende tranche heeft Vechtstromen meer mogelijkheden via aquathermie en warmte uit de RWZI's. Dan kan bij bijvoorbeeld levering van warmte aan een wijk wellicht financieel voordeel behaald worden. Vechtstromen zit in 4 RES-sen. Vechtstromen zit in de kerngroep van de RES Twente. In de andere 3 RES-sen nemen andere waterschappen plaats, waarbij wel sprake is van goede afstemming onderling. De heer Ensink(CDA) zegt dat in Drenthe vragen rijzen of het netwerk wel op koers ligt voor de op te wekken energie. Portefeuillehouder Van Agteren zegt dat het capaciteitsvraagstuk van het netwerk overal speelt. In Twente zit de netwerkbeheerder mee aan tafel om na te gaan of de plannen via het netwerk te realiseren zijn. De voorzitter constateert dat de vergadering vindt dat de bespreking op deze wijze voldoende heeft plaatsgehad.
6. Vergroening in het maaibeheer van Vechtstromen	De heer Nicolai (Water Natuurlijk) zegt dat dit een goed overzicht van de mogelijkheden is. De praktijk van de uitvoering is echter weerbarstiger. Hij begrijpt dat pas in 2022 het beleid echt geëffectueerd kan worden, terwil het toch de bedoeling was om daar in deze bestuursperiode vaart achter te zetten. Waarom kunnen de overhoekjes niet geïnventariseerd worden en al dit jaar met kruidenrijke mengsels ingezaaid worden? Bij de stakeholders mist hij de weidevogelbescherming. Zij zouden ook mee moeten praten over de plannen. Kan het maaien in juni niet veel breder toegepast worden? Dat spaart ook veel geld. Tot slot vraagt hij om een actuele maaikalender. De heer Ensink (CDA) suggereert om over dit beleid ideeën uit te wisselen met andere waterschappen. De heer Wispels (AWP) vraagt wat de 'oplaadregeling' precies inhoudt. Bij de genoemde kaders mist hij het maken van een esthetische afweging bij het maaien. De gronden zijn in de loop der tijd op verschillende wijze in cultuur gebracht. De heer Rijtema (VVD) vraagt of er ook gebieden zijn die totaal niet gemaaid worden. Dat is van belang voor sommige waardplanten en vlinders. Hoe wordt de kwaliteit van het maaibeleid gewaarborgd? Staat het geld of het optimale resultaat voorop?

Onderwerp	Omschrijving
	De heer Mentink (Landbouw) stelt dat veiligheid ook bij de kerntaken hoort. In hoeverre wordt het maaibeleid afgestemd met de provincie en Rijkswaterstaat? De bestrijding van het Jacobskruid gebeurt daar goed, maar bij het waterschap laat dit wel iets te wensen over. De heer Bots (Natuur) zegt dat het jammer is dat het beleid vertraagd is. Hij pleit ervoor om bij de aanbesteding van 2021 extra voorwaarden op te nemen om de biodiversiteit te vergroten. De heer Schoo (Ouderenpartij) sluit zich aan bij het pleidooi en de vragen van de heer Nicolai. Portefeuillehouder Stegeman legt uit dat de oplaadregeling inhoudt dat belendende percelen verplicht zijn het maaisel op het talud te ontvangen. Als grondeigenaren dat niet willen, dienen zij een kiepwagen te verzorgen. Dan wordt het maaisel rechtstreeks op de kiepwagen gelegd. Wat betreft de esthetische overwegingen begrijpt hij niet wat bedoeld wordt. Er is een verschil tussen het maaien van een talud en een weiland. Hij wil daar nog eens met de heer Wispels over verder praten. Uiteraard is hij steeds bereid om informatie te verstrekken over de aanbestedingen en hij is ook bereid de extra wensen op te nemen. De meeste contracten zijn meerjarig en nog niet ten einde. Hij is in principe bereid om aan te besteden via EMVI-normen. Er zijn plekken die normaliter niet gemaaid worden, tenzij dat problemen oplevert met het veiligheidsbeleid. Langs de waterlopen wordt altijd gemaaid. Vechtstromen probeert ten aanzien van ongewenste planten uitdrukkelijk af te stemmen met de provincie en Rijkswaterstaat. Hij betreurt het dat Landbouw van mening is dat dit beleid te wensen over laat. Het is een goed idee om ervaringen van andere waterschappen op te vragen. De maaikalender staat op de website. Hij neemt de suggestie over om de weidevogelbescherming mee te laten praten over de plannen. Wat betreft de biodiversiteit is door de corona tijd verloren gegaan, maar alle kansen die er zijn worden uitdrukkelijk benut. Een lijst van dergelijke overhoekjes zou in beeld gebracht kunnen worden. Er wordt vanuit de organisatie een extra inspanning geleverd om er daadwerkelijk voor te zorgen dat het maaibeleid volgens bestek wordt uitgevoerd, maar inderdaad blijft de praktijk soms weerbarstig. De heer Mentink (Landbouw) zegt dat hij sprak over Drenthe en de afstemming daar. De heer Nicolai vraagt of er nu een toezegging gedaan is dat de overhoekjes vanaf 2021 ingezaaid worden met bloemrijke kruiden en dat er een inventarisatie van die overhoekjes komt.

Onderwerp	Omschrijving
	Portefeuillehouder Stegeman zal in Drenthe dezelfde contacten leggen, als in Twente, voorzover deze nog niet gelegd zijn. Hij heeft een inventarisatie toegezegd. Aan de inzaai van overhoekjes wordt gewerkt en hij zal rapporteren wat daar al aan gedaan is. Hij wil dit wel pragmatisch aanpakken. De heer Nicolai vindt de toezegging onvoldoende. Hij meende vorig jaar al een toezegging gehad te hebben en proeft nu geen toezegging. Het is wel vanzelfsprekend dat werk met werk gemaakt wordt. Portefeuillehouder Stegeman acht die toezegging te veel vragen van de organisatie. Hij wil wel een inspanningsverplichting geven. De voorzitter concludeert dat de vergadering dit onderwerp voor 11 november geagendeerd wenst te hebben.
7. Voortgang Energiefabriek	De heer De Vries (ChristenUnie) zegt dat het hem verbaast dat er van het extra krediet van 750.000 euro nog 438 euro beschikbaar is <i>[het juiste bedrag betreft 438.000 euro]</i>. Dat bedrag zal voor de afwerking van het project gebruikt worden. Worden met de extra post alle problemen opgelost, zoals de in bedrijf stelling van de Waterfabriek in Hengelo, de omschakeling van de slibverwerking van Enschede naar Hengelo, het minder efficiënt kunnen werken in de bouw et cetera.? De heer Wispels (AWP) ziet dat de beheerorganisatie en de projectorganisatie elkaar goed versterken. Hij spreekt de zorg uit dat de projectorganisatie te veel leunt op de beheerorganisatie. De heer Schnellen (Bedrijven) vraagt naar de betekenis van de zin “het werk in Enschede levert mogelijk nog verrassingen op, omdat de bestaande situatie afwijkt van het bestek. Het risico verder beheersen is niet mogelijk.” Mevrouw Hemmers (CDA) vraagt zich af hoe het mogelijk is dat aan het eind van traject er mogelijk nog verrassingen komen. Corona mag geen excuus worden om financieel allerlei zaken te overschrijden. Zo zijn de advieskosten en de overschrijding van de interne uren wel erg fors. De heer Ten Berge (Landbouw) heeft eveneens vragen bij het precies opraken van het krediet. Hij waardeert hoe dit dossier sinds de laatste vergadering is aangepakt. Er is een inschatting voor extra kosten van de coronamaatregelen. Neemt de aannemer ook nog iets voor zijn rekening? Vooruitlopend op de evaluatie meent hij dat zulke grote trajecten beter met andere waterschappen samen kunnen gebeuren, gezien de risico's en het feit dat zij ook slib hebben. Portefeuillehouder Liefers zegt dat de inschatting is dat het lukt met het budget. Die inschatting geldt ook voor het restbedrag van 438.000 euro.

Onderwerp	Omschrijving
	Een risico betreft de afbraak van de slibvergistingsinstallatie, waarvoor in de grond gegaan moet worden. Ervaringen elders leren dat de tekeningen niet altijd kloppen. Het streven is om de extra kosten van corona binnen het project op te lossen, maar niet alle bouwvakkers kunnen tegelijk aan het werk. Er wordt aan gewerkt om de projectorganisatie niet te veel te laten leunen op de beheerorganisatie. Als het project afgerond is moet Vechtstromen ook zelf het beheer kunnen doen. Het is de bedoeling om tijdig bezig te gaan met de evaluatie, waarvoor vragen uit de organisatie en het AB welkom zijn. De heer Meijboom (50PLUS) vindt dat Vechtstromen trots mag zijn op de gang van zaken. Knap dat het de heer Lievers lijkt te lukken om werkelijk binnen dit krediet te blijven. De heer De Vries (ChristenUnie) vraagt of het klopt dat de warmtekrachtkoppeling in Hengelo nog in bedrijf genomen moet worden. Portefuillehouder Lievers bevestigt dit. Hij merkt nog op toegezegd te hebben op elke PEILDag verslag uit te brengen van de voortgang. Het memo wordt voor kennisgeving aangenomen.
8. Intentieovereenkomst omgevingsdiensten en waterschappen op vergunningen, toezicht en handhavingstaken	De heer Tromp (ChristenUnie) vraagt hoe de samenwerking er in het veld uitziet. De heer Van Keulen (Bedrijven) vraagt naar de toegevoegde waarde vanwege de ervaringen die de bedrijven hebben met deze samenwerking. Deze memo is onduidelijk over de gezamenlijke activiteiten. Hij stelt voor om eerst als Vechtstromen deze taken en de gevolgen van de Omgevingswet op orde te krijgen, voordat gestart wordt met samenwerking. Hij ervaart het momenteel als 'een zootje'. De heer Ten Berge (Landbouw) vraagt of de samenwerking ook financieel gewin kan opleveren. Portefuillehouder Van Agteren zegt dat een deel van het werk op kantoor plaatsvindt. De uitwisseling van personen levert grote meerwaarde op. In het verleden zijn de omgevingsdiensten opgericht om kwaliteit en niet zo zeer financieel voordeel te behalen. Er wordt niet uitgegaan van financieel voordeel, maar wel dat de kosten binnen de begrotingen van de 9 partijen blijven. Door deze samenwerking kunnen 5 waterschappen en 4 omgevingsdiensten zorgen voor een betere samenwerking, waarvan de heer Van Keulen steeds voorstander was, wanneer dit zou leiden tot een betere kwaliteit. Zijn collega Lievers heeft veel contacten met de bedrijven en kijkt ook naar de pijnpunten in de samenwerking. Het was beter geweest om de intentieverklaring toe te sturen, die meer duidelijkheid had gegeven over de intenties. Jaarlijks worden 3 thema's uitgewerkt en verder wordt er veel kennis met elkaar gedeeld.

Onderwerp	Omschrijving
	Het memo wordt voor kennisgeving aangenomen.
9. Beantwoording schriftelijke vragen fractie CDA betreffende verantwoordelijkheden waterbeheer in Nederland	De heer Ten Berge (Landbouw) vraagt hoe in de toekomst geregeld wordt dat voldoende water naar de hoge zandgronden komt. De heer Ensink (CDA) zegt dat de vragen naar tevredenheid beantwoord zijn. Bij de algemene beschouwingen komt het CDA hierop terug. Portefeuillehouder Aarnink zegt dat het DB de volgende PEILDag uitgebreid wil ingaan op de droogte en de waterverdeling. Iedereen wenst water. De problematiek moet samen met de provincies aangepakt worden. De beantwoording wordt voor nu voor kennisgeving aangenomen.
10. Bodemverzakking omgeving Erica	De heer Nicolai (Water Natuurlijk) vraagt op de hoogte gehouden te worden van de ontwikkelingen en bijeenkomsten over het gebied. De heer Tromp (ChristenUnie) vraagt of het bedrag van maximaal 178.000 euro het toegezegde bedrag is of een derde daarvan. De heer Ten Berge (Landbouw) zegt dat het gaat om 5 partijen. Zou het waterschap niet een vijfde moeten bijdragen? Portefeuillehouder Aarnink zal melden wanneer de publieke bijeenkomsten plaatsvinden en de vergunning. Het bedrag van 178.000 euro is een derde van het toegezegde bedrag. 3 partijen, gemeente, provincie en waterschap overleggen hier. De memo is voldoende besproken, zo concludeert de voorzitter.
III. Afronding	
11. Rondvraag	De heer Nicolai (Water Natuurlijk) wijst op de website www.laatunietverrassen.nl waarop op perceelsniveau te zien is hoe het staat met droogte en wateroverlast. De heer Schnellen (Bedrijven) vraagt om de agenda zo in te delen dat de beschikbare tijd ook haalbaar is. De heer Rijtema (VVD) zegt dat het geluid voor één van de meekijkers via Zoom amper te verstaan is. De heer Wispels (AWP) heeft gelezen dat rivieren vervuilen, omdat Rijkswaterstaat slecht werk doet. De vergunningen zouden niet op orde zijn. In het artikel werd beweerd dat de waterschappen hun werk ook niet op orde hebben. Portefeuillehouder Van Agteren zegt dat het hier gaat over deZZZS, de zeer zware zorgwekkende stoffen. Met de UvW zijn afspraken gemaakt over de taken voor dit jaar. Dat betreft het inventariseren van bedrijven, waarvoor dit kan gelden.

Onderwerp	Omschrijving
	Vechtstromen heeft dat al gedaan en de meeste vergunningen, op 2 na, zijn geactualiseerd. Vechtstromen ligt landelijk voor op koers. Dat zal hij ook naar de pers communiceren.
12. Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering om 15.16 uur met dank voor ieders bijdrage en de getoonde vergaderdiscipline.